

Загалом, впровадження біотехнологій у тваринництві сприяє комплексному розвитку галузі, підвищенню ефективності підприємств, покращенню якості продукції та поліпшенню здоров'я тварин. Крім того, ці технології позитивно впливають на економічний стан сільських територій, створюючи нові робочі місця та стимулюючи розвиток супутніх галузей. У майбутньому розвиток біотехнологій стане ключовим чинником успішної та стійкої агропромислової діяльності.

Використання біотехнологічних розробок у тваринництві є важливим кроком для підвищення ефективності виробництва, покращення якості продукції та мінімізації екологічних ризиків. Основними перепонами на шляху впровадження залишаються фінансові обмеження та недостатня підготовка кадрів. Проте, державна підтримка, міжнародні інвестиції та розвиток наукових досліджень можуть сприяти активному поширенню інновацій у тваринництві.

Список використаних джерел:

1. Шевченко А. А. Стан розвитку тваринництва в Україні. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2022. Том 7. № 2. С. 82-90. URL: http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2022/06/ujae_2022_r02_a10.pdf
2. Шевченко А.А., Петренко А.А., Донцов А.Ю. Розвиток птахівництва в Україні: загрози та перспективи. «Економічний вісник Причорномор'я». №4. 2023. С.155-166. URL: <https://ebbsl.com.ua/index.php/visnuk/issue/view/5/5>
3. Застосування біотехнологічних процесів у виробництві продукції тваринництва URL: <https://surl.li/cjbhsg>
4. Hodge R. et al. The future is bright, the future is biotechnology. PLoS Biol. 2023. 21(4): e3002135
5. Mattick C.S. // Bulletin of the Atomic Scientists. 2018. 74(1): 32–35.

УДК 338.24

Юрик Н.Є.,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та адміністрування,

Дикий Ю.О.,

здобувач третього рівня вищої освіти,
Тернопільський національний технічний університет

АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

В сучасних умовах війни та економічної нестабільності інноваційна активність підприємств України набуває особливого значення. З одного боку, бізнес змушений адаптуватися до нових викликів, зокрема руйнування

інфраструктури, обмеження доступу до ресурсів і зміни споживчого попиту. З іншого боку, кризові умови стимулюють підприємства до пошуку нестандартних рішень, цифровізації процесів, розширення експорту та впровадження енергоефективних технологій. Важливу роль у розвитку інновацій відіграють державні програми підтримки, міжнародна допомога та грантові ініціативи. Тенденціями інноваційного розвитку є зростання частки IT-рішень, автоматизація виробництва та активне використання технологій подвійного призначення. Однак високі ризики, нестача фінансування та масова міграція кадрів створюють значні бар'єри для інноваційної діяльності. Незважаючи на виклики, українські підприємства демонструють гнучкість і прагнення до модернізації, адже це є запорукою їх стійкого подальшого розвитку.

Досліджуючи сутність даного поняття, слід відзначити те, що у науковій літературі під інноваційною активністю суб'єкта господарювання розуміють його спрямованість на реалізацію стратегічних цілей розвитку в умовах ринкової конкуренції з метою забезпечення стійкості функціонування підприємства та його успішності у довгостроковій перспективі [1, с. 135]. На нашу думку, інноваційна активність підприємств є ключовим фактором розвитку як національної економіки України, так і самих бізнес-структур, які впроваджують і реалізують нові ідеї, зміцнюючи свою конкурентоспроможність.

На жаль, слід констатувати суттєве скорочення кількості та питомої ваги інноваційно-активних підприємств в Україні за останні роки (рис.1).

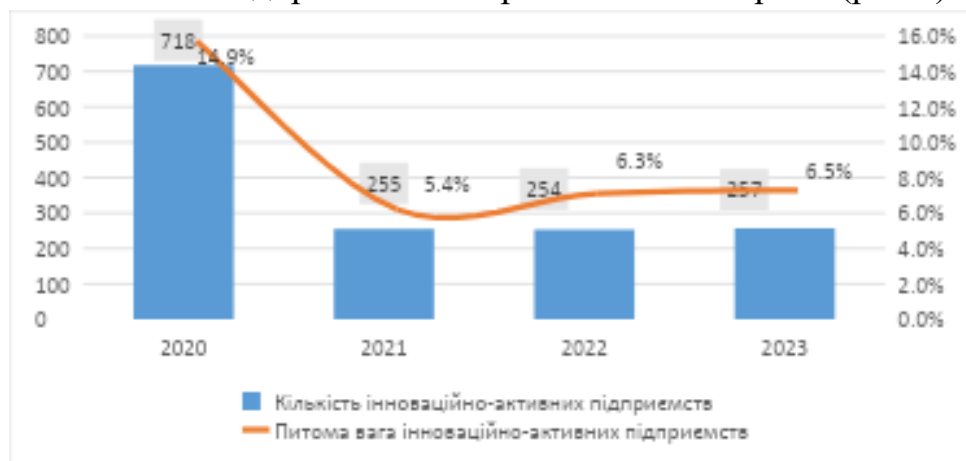

Рис. 1. – Динаміка кількості та питомої ваги інноваційно-активних підприємств в Україні за період 2020-2023 рр. [2]

Динаміка інноваційної активності підприємств України у 2020–2023 роках демонструє суттєве скорочення кількості компаній, що впроваджують інновації. У 2020 році налічувалося 718 інноваційно-активних підприємств, тоді як у 2021 році цей показник різко знизився до 255 і пов'язано з економічними труднощами, пандемією COVID-19 та нестабільністю ринку. У 2022 році кількість таких підприємств залишалася майже незмінною (254 підприємств), що відображає

вплив повномасштабної війни, руйнування виробничої інфраструктури та скорочення інвестицій, а у 2023 році відбулося незначне зростання до 257 підприємств, однак цей рівень все ще є значно нижчим, ніж у 2020 році.

Питома вага інноваційно-активних підприємств також зазнала суттєвого спаду: з 14,9% у 2020 році вона зменшилася до 5,4% у 2021 році, що свідчить про кризу інноваційного розвитку. У 2022 році відбулося незначне зростання до 6,3%, а у 2023 році – до 6,5%, при цьому вказує на поступове відновлення інноваційної діяльності. Загалом рівень інноваційної активності підприємств в Україні залишається критично низьким, що свідчить про необхідність посилення державної підтримки, залучення інвестицій та стимулювання підприємств до впровадження новітніх технологій.

Також поступово знижуються витрати на інноваційну активність промислових підприємств, що відображено на рис.2.

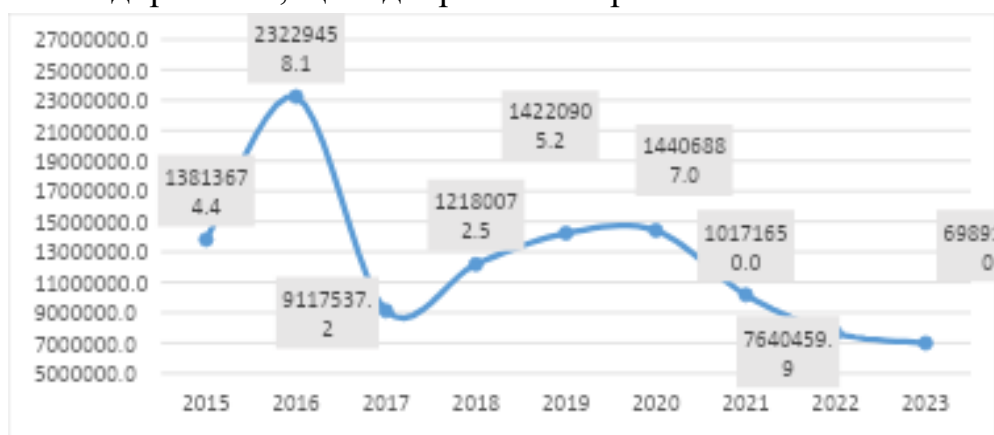

Рис. 2. – Витрати на інновації промислових підприємств України [2].

Витрати на інновації підприємств України демонструють нестабільну динаміку, з різкими коливаннями у різні роки, а після 2020 року спостерігається стійка тенденція до зниження, що пов'язано з економічною кризою, пандемією та війною. У 2023 році витрати скоротилися до 6,99 млрд грн, що є найнижчим показником за аналізований період і свідчить про зменшення інвестицій у розвиток технологій.

На наш погляд, для активізації інноваційної діяльності в Україні необхідно посилити державну підтримку, розширити доступ підприємств до фінансування та стимулювати міжнародне партнерство в інноваційному секторі.

Список використаних джерел:

1.Тарасенко І. О., Королько О. М., Белявська К. С. Оцінка інноваційної активності підприємства в системі стратегічного управління. *Актуальні проблеми економіки*. 2009. №9 (99). С. 133 – 141.

2. Офіційний сайт державної служби статистики в Україні. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення до ресурсу 14.03.2025)